

NADIA SOMKO

NADIA SOMKO

НАДІЯ СОМКО

SCULPTURE and PAINTINGS
СКУЛЬПТУРА і МАЛЯРСТВО

Надія Сомко

СКУЛЬПТУРА і МАЛЯРСТВО

diasporiana.org.ua

Асоціація Діячів Української Культури

АДУК - ЗСА

Nadia Somko

SCULPTURE and PAINTINGS

Ukrainian Cultural Workers Association
in USA

Copyright©1981
by Nadia Somko, Los Angeles, Ca.

Library of Congress Catalog Card No. 81-70964

Photography by A. E. Dolinsky. Color separations by Z. Elyjiw
Printed by Printing Methods, Inc., 1525 Emerson Street, Rochester, N.Y. 14606

NADIA SOMKO

Nadia Somko expresses her versatile creativity through works of various genre and media, manifesting her artistry in paintings, sculptures and architecture. A consummate practitioner of the theoretical and practical aspects of her art, Ms. Somko has not limited herself in thematic scope. Florals, landscapes, still life, common place life scenes and epic historical compositions depicting Ukrainian and American cultural events, have offered her a wealth of favourite subjects.

The monograph represents the creative efforts of Nadia Somko over the last decade, introducing twenty three bronze and terracota sculptures and eleven paintings. The artist devotes considerable attention to historically famous battle scenes of the early romantic period of the warrior princes and the later era of Hetman-led cossak Ukraine. Epic tales of these rulers who heroically defended their freedom and their land, have captured Ms. Somko's imagination and are fancifully portrayed as a dynamic force in various dramatic compositions. Through them she expresses her ideals of courage, nobility and freedom of spirit. Ms. Somko's impressionistic sculptures and paintings are distinguished by their compositional interest and bold execution.

Selections from the romantic period of Ukraine's warrior princes are represented by the sculptures entitled "Viking", "Prince Oleg", "The Battle of Sviatoslav with the Khazar" and "Prince Igor". The sculpture "Prince Igor" clearly shows the fierce struggle between the Polovtsian warrior and the Prince while engaged in mortal combat, sharply contrasting the courageous and noble appearance of Prince Igor with the sly and savagely evil visage of the Polovtsian warrior. This sculpture is greatly influenced by the prose poem of unknown author entitled "Song of the Army of Prince Igor" which describes the heroic and unsuccessful campaign of 1185 against the nomadic Polovtsians, inspiring many a poet and composer. The poem served as a theme for the operatic composition of Borodin's "Prince Igor" and of Ukrainian composer Lysenko's "Lament of Yaroslavna".

The more recent Hetman-led cossack era of the Ukraine is represented by the first in a series of sculptures entitled "Kozak Mamai". This sculpture shows the legendary cossack warrior who immortalized through his songs the chivalrous era of cossack knight-hood with his musical instrument—the bandura. The courageous and freedom loving cossack spirit is evident in the sculpture entitled "Taras Bulba", inspired by M. Gogol's novel of the same name. Other scenes of the romantic cossack era are represented by the sculptures entitled "Kozak on a Horse", "Zaporozhtsi", and "Victory". An unusually imposing sculpture entitled "Bohdan Khmelnyts'kyi" shows the Hetman of the cossacks who founded and unified an independent cossack nation. "The Dance", "A Jubilant Kozak" and "Farewell" are sculptural portraits displaying various characters and emotions.

In her series of American themes, the most prominent sculpture is entitled "Glory to the Victors". It symbolically depicts the victory of the American Revolutionaries in 1776. In this dramatic composition, George Washington and a flanking flag bearer are shown on charging steeds leaping over a fallen enemy horse and cannon. The artist also gives considerable attention to the Wild West of American folklore and its legendary heroes such as Buffalo Bill and the American cowboy, symbols of individuality and freedom of spirit. In the sculpture entitled "On a Wild Horse", a cowboy is seen riding a bucking horse at a rodeo. John Wayne is sculpturally portrayed on his most frequent acting role as a cowboy. The complex sculptural arrangement of figures entitled "Roundup of Mustangs", shows a herd of startled wild horses in mad flight and a lassoed horse downed by a pursuing rider. The sculpture "Don Quixote and Sancho Panza" captures the essence of the famous characters created by the writer Miguel de Servantes.

Among the artist's eleven paintings included in this monograph, one of the most prominent is the pictorial version of the sculpture "Glory to the Victors". Painted to commemorate the 200th anniversary of American Independence, the painting was donated by the Ukrainian community to the City of Los Angeles and presented at a ceremony held at City Hall on October 4, 1976 in the presence of city officials and their guests.

The series of paintings on Ukrainian historical themes depict multfigured battle scenes of unusual compositional dynamism and richness of color. Included in the series, and of special note, is "The Battle of Prince Igor with the Polovtsians" depicting previously

mentioned campaign of 1185. A victorious battle of the Ukrainian cossack armies led by Hetman Ivan Vyhovs'kyi, near Konotop in 1659 against Muscovite forces, is portrayed in "The Attack" and "The Victory of Hetman Vyhovs'kyi". "Glory" depicts the victory of Hetman Bohdan Khmelnyts'kyi over the Poles in 1648. "The Battle near Kaffa" shows the Ukrainian cossack armies battling the Turks in the 17-th century. "Charge!" depicts a cossack army led by their colonel. Included are also two fanciful portraits of currently famous Hollywood film actors of Ukrainian descent. "The Mongol" portrays Mike Mazurki as Tunga Khan; the other titled "Attila" shows Jack Palance in one of his most famous acting roles as Attila in the film of the same name.

Through her historical sculptures and paintings, Ms. Nadia Somko expresses her idealism and pathos for all people of every nationality, and in particular—the Ukrainians who have been in the past and are at present struggling for freedom and selfdetermination.

Infusing her heritage, imagination and soul into her art, while recreating a romantic past, she embodies the Ukrainian national pride and love of their native land, and is indeed an eloquent spokeswoman for them.

INTRODUCTION

It is our pleasure in introducing "Sculpture and Painting" by Nadia Somko to acquaint the reader with the sculptural and pictorial works created by the artist over the last decade. We also wish to provide information for future researchers of Ukrainian culture outside the borders of our Fatherland, especially in the United States, where a large number of our artists live and through whose efforts the cultural activity of the resident Ukrainian community continues to flourish.

The sculptures and paintings by Nadia Somko, introduced in this monograph, are Ukrainian and American cultural portrayals. The artist's power of imagination, wealth of expression, and technical proficiency bring to life historical events and cultural scenes of a remote and romantic past. Ms. Somko's group compositions possess a strong sense of dramatic action, contrast of characters and richness of color. These artistic qualities make the works of Nadia Somko a valued contribution to both the Ukrainian and American cultures.

Nadia Somko was born on January 15, 1916 in the Chernihiv region of Ukraine. She studied painting and architecture from 1934 through 1941, first in Kharkiv and then at the Institute of Arts in Kiev. In 1943 she emigrated to the West. During her five year residence in Italy, she continued her professional activity and training, studying Italian art and exhibiting her paintings. In 1948 she emigrated with her husband and son to Argentina where she spent twelve producing years. In 1960 she emigrated to the United States and became a naturalized citizen of the USA in 1976. Ms. Somko has held individual exhibits in Yugoslavia, Italy, Argentina, Canada and in the cities of New York, Los Angeles, Boston, Chicago, Detroit, Cleveland and Philadelphia in the United States. A history of Nadia Somko's previous creative accomplishments entitled "Nadia Somko and S. Makarenko" was published by the Lypynsky East European Research Institute in 1971.

Ukrainian Cultural Workers
Association of America

НАДІЯ СОМКО

Надія Сомко — всесторонній мистець; творчість її багатогранна, різноманітна жанрами і засобами. Її талант і майстерність виявляються як у малярстві, так і в скульптурі й архітектурі. Надія Сомко не обмежується якоюсь одною ділянкою мистецтва. Не обмежує вона себе й до одної тематики. Опанувавши теоретично й практично різні роди мистецтва, вона стала майстром широкого творчого діапазону.

У багатому творчому досягненні Надії Сомко є твори різних жанрів і різноманітної тематики, української й американської. Є тут краєвиди і натюрморти, квіти і жанрові сцени, а також багатофігурні композиції на історичні теми.

В її історичних картинах опоетизована романтика княжої і гетьманської України, зображені найвизначніші битви з української історії. Баталістичний жанр приваблює мистця не лише в малярських творах, але рівнож в її скульптурних працях.

Ім'я мистця Надії Сомко добре знають в Америці, де вона живе й творчо працює як професіоналіст. Її твори образотворчого мистецтва виставлялись на багатьох виставках у таких містах, як Філядельфія, Нью Йорк, Дітройт, Клівленд, Чикаго, Бостон, Лос Анджелес і Торонто. Яскраві, кольоритні образи всюди притягали увагу мистецьких кругів і широкого громадянства.

Репрезентацією творчості Надії Сомко може служити ця монографія. В ній поміщено 23 скульптури з бронзи й керамічної глини та 11 творів малярства. Скульптурні твори з українською й американською тематикою справляють сильне враження на глядача; передусім вони вражають багатством експресії. Центральне місце в скульптурах, поруч людини, займає кінь. Знання анатомії коня уможливило артистці вільно зображати коня у різних позах і виглядах. У творах бачимо коней у шаленому русі, інших зведених на диби, або лежачих, конаючих в агонії після бою.

У творах скульптури, подібно, як і в малярських, багато уваги присвячує мистець історичній тематиці. Її захоплює велич і могутність княжої України, героїка княжих походів в обороні рідної землі. На ці теми створені такі скульптури: „Варяг“, „Князь Олег“, „Бій князя Святослава з хозарином“ і „Князь Ігор“.

У скульптурі „Князь Ігор“ переконливо передається бій між князем Ігорем і половцем. У постаті Ігоря бачимо мужність і шляхетність. Контрастом є дикий, хижий вигляд половця. Цей скульптурний твір навіяний невмирущим літературним твором „Слово о полку Ігоревім“ невідомого автора, правдоподібно воїна-дружинника, який оспівав невдалий похід Новгород-Сіверського князя Ігоря та інших князів проти половців. Мотиви невмирущого епосу хвилювали багатьох поетів і композиторів. „Слово...“ послужило темою для О. Бородіна для створення опери „Князь Ігор“, а для М. Лисенка—„Плач Ярославни“.

Не менше захоплюється мистець ближчою до нас козацько-гетьманською епохою. Першою у серії скульптур цієї доби є „Козак Мамай.“ Композиція твору нескладна але виразна.

Волелюбний, сильний козацький дух видно в композиції „Тарас Бульба“. Скульптура створена за мотивом однойменної повісті М. Гоголя. Хвилюючі образи героїв-козаків бачимо також у творах: „Козак на коні“, „Запорожці“, „Перемога“. У незвичайно імпазантній скульптурі „Богдан Хмельницький“ виступає козацький гетьман—творець козацько-гетьманської держави, військовик-державник. У скульптурах: „Ганець“, „Веселий козак“, „Прощання“, виразно показані різноманітні характери, емоції, почування.

Надія Сомко створила чимало скульптур на американську тематику. У цій серії скульптур першість займає складна композиція „Слава переможцям“, присвячена визволенню Америки. Вона представляє перемогу американської революції в 1776 р. Композиція носить монументальний і символічний характер. В центрі композиції—Джордж Вашингтон, поруч прапороносець, вершники в шаленому леті вперед. Упавший ворожий кінь, що разом із гарматою служить для підніжжя скульптури, символізує перемогу.

Багато уваги присвячує мистець Дикому Заході Америки з його легендарними героями, такими, як Бафало Бил. „На дикому коні“—це добре виконана композиція норовистого, дикого коня із вершником-кавбоєм.

Славний американський кіноартист Джан Вейн представляв собою силу і стабільність американського кавбоя. У скульптурі „Джан Вейн“ бачимо його в цій улюбленій ролі.

Багатофігурна композиція „Лови на мустангів“ перекидає глядача в безконечні американські степи, де мандрували табуни прекрасних, диких коней. Скульптура показує табун сполошених мустангів у шаленому леті і зловленого, поваленого коня на землі.

„Дон Кіхот і Санчо Панчо“ це скульптурна композиція на твір славного письменника Мігеля де Сервантес. Зовнішній вигляд цих персонажів добре відповідає їх характерам.

У монографії, поруч творів скульптури, поміщено 11 репродукцій найновіших олійних образів. Тематика цих творів широка. Є тут образи на тему американської революції („Слава Переможцям“) і образи, присвячені історичному минулому України, в яких Надія Сомко зображує боротьбу українського народу в обороні своєї батьківщини. Переважно це багатофігурні, баталістичні композиції. В баталістичних образах Н. Сомко вражає надзвичайний динамізм, блискуча композиція й багатство барв.

„Слава переможцям“—це великий образ, намальований з нагоди 200-ліття американської незалежності. Цей образ був подарований українською громадою для міста Лос Анджелес 4-го жовтня 1976 року. Церемонія передачі твору відбулася в „Ситі Гол“ в присутності урядовців та численних гостей.

Із серії образів на історичні теми особливе місце займає „Бій князя Ігоря з половцями“. Силою творчої уяви артистка відтворила велику битву Новгород-Сіверського князя Ігоря і його дружинників з кочовими половцями в 1185 році. В образі вражає динамізм, різноманітність поз людей і коней, та багатство яскравих, гармонійних кольорів. „Наступ“ і „Перемога гетьмана Виговського“ це твори, в основі яких лежить відома історична подія—блискуча перемога козаків над московським військом під Конотопом в 1659 році.

„Слава“ зображує перемогу Богдана Хмельницького над поляками у 1648 році. „Бій під Кафою“ показує бій запорозького війська з турками у 17-му столітті. „В бій“—представляє козацький полк, що на чолі з полковником кинувся до бою.

Не чужа артистці також і сучасна тематика. В монографії представлені дві репродукції з картин, в яких виступають широкознаний голівудський кіноартист українського походження—М. Мазуркевич в картині „Монгол—Майк Мазуркі“ та

Джек Пеленс (Палагнюк) в картині „Аттила—Джек Пеленс“. Картина показує Мазуркевича в ролі монгола Тунга Хана. Аттила був царем гунів, який зруйнував Східньо-Римську імперію у 5-му столітті по Хр. У голівудському кінофільмі „Аттила“ славний актор українського походження, Джек Пеленс, відіграв головну роллю цього велетня стародавньої історії, який держав у страху Візантію, Рим і всю Європу.

Образи на історичну тематику свідчать про те, що в особі Надії Сомко маємо талановитого мистця, що володіє багатством фантазії та здібністю відтворення давнинулого силою творчої уяви. Ці образи, мальовані з великим розмахом і композиційною чіткістю, являють собою цінний вклад в українське образотворче мистецтво. Проте, найголовніше в цих образах, це ідейність, патос боротьби за волю і незалежність українського народу. У своїх історичних картинах артистка зуміла висловити почуття національної гордості і безмежну любов до рідної землі.

Ред. Павло Маренець

Від Асоціації Діячів Української Культури в Америці

Випускаючи у світ монографію Надії Сомко „Скульптура і малярство“, ми мали на увазі познайомити читачів із творчістю мистця в галузях скульптури і малярства в останньому десятилітті. Творчість Надії Сомко з попередніх років була презентована в монографії „Надія Сомко і Сергій Макаренко“, виданій в 1971 році Інститутом ім. В. Липинського в Нью Йорку.

Крім того мали ми на увазі дати матеріал для майбутніх дослідників української культури поза межами батьківщини, зокрема в Америці, де перебуває велика кількість мистецьких сил і де успішно розвивається культурна діяльність українців.

Мистець Надія Сомко належить до тієї генерації українських мистців, які народилися, здобули мистецьку освіту і робили перші кроки в образотворчому мистецтві в Україні, а їх талант і творчі здобутки виявились уже поза межами батьківщини, у вільному світі.

Надія Сомко народилась 15-го січня 1916 року в Україні, на Чернігівщині. Від 1934 до 1941 року студіювала малярство й архітектуру в Харківському, а потім Київському Художніх Інститутах. Підчас війни, в 1943 році, виїхала на Захід. Протягом п'ятирічного перебування в Італії студіювала італійське мистецтво. На еміграції працює творчо, з великим успіхом, як професіоналіст. В 1976 р. Надія Сомко прийняла американське горожанство.

Підчас перебування в Італії, Югославії, Аргентині, ЗСА і Канаді, мала кілька малярських виставок у цих країнах, а також приймала участь у збірних мистецьких виставах.

Образотворчість Надії Сомко різноманітна жанрами і засобами. Її талант і майстерність виявляються в малярстві, скульптурі й архітектурі. Тематика її творів переважно українська, хоч є в неї чимало творів з американською тематикою.

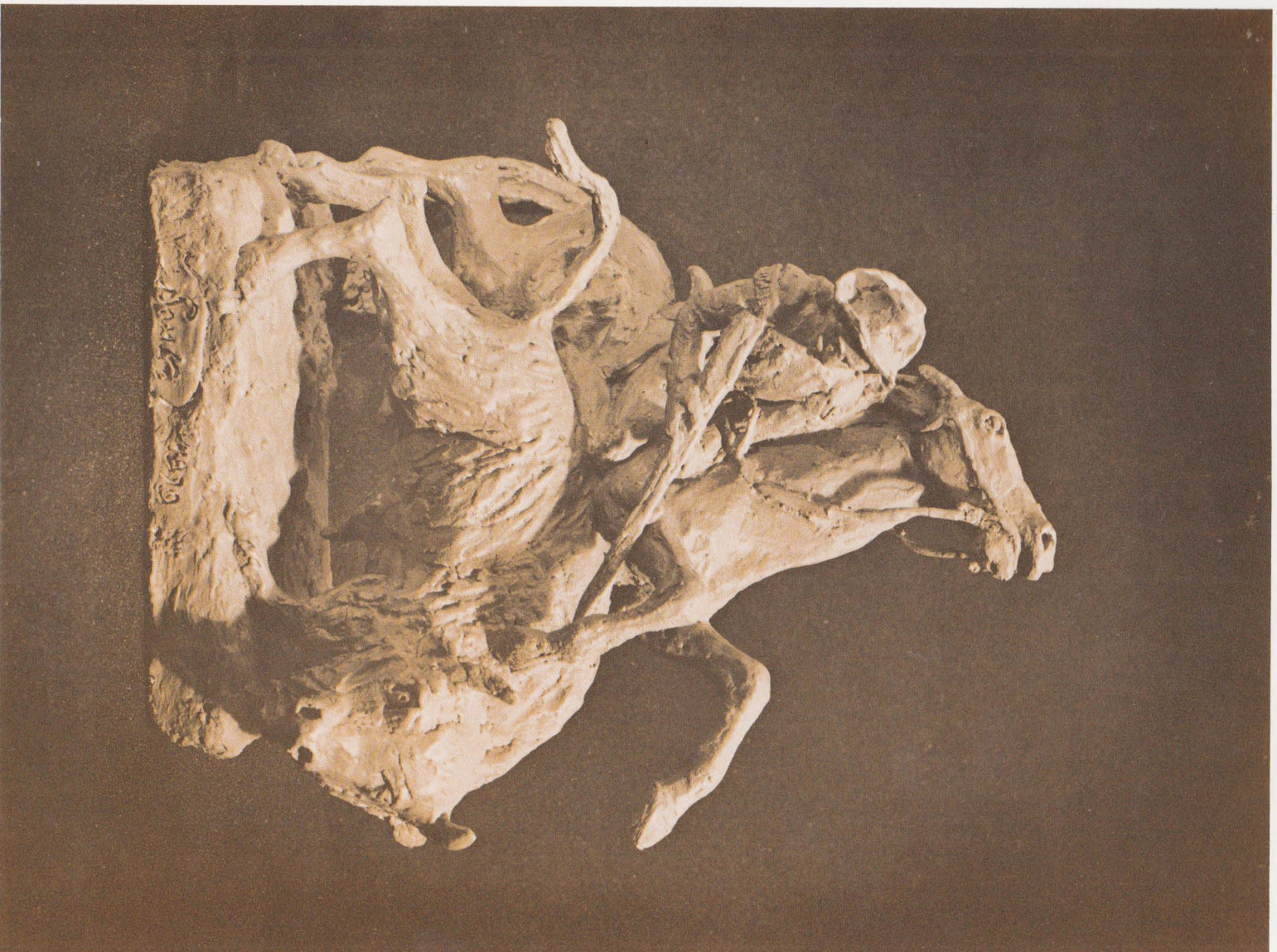
Особливу увагу артистка приділяє історичному малярству. Багатофігурні композиції на історичні теми княжої і козацької доби, мальовані з великим розмахом вражають глядача багатством кольорів, силою контрастів, та вдалим розміщенням постатей.

Сила творчої уяви, багатство фантазії, досконала техніка виконання та здібність відтворювати історичні образи минулого, як у малярських, так і скульптурних творах, роблять творчість Надії Сомко цінним вкладом як в українську, так і в американську культуру.

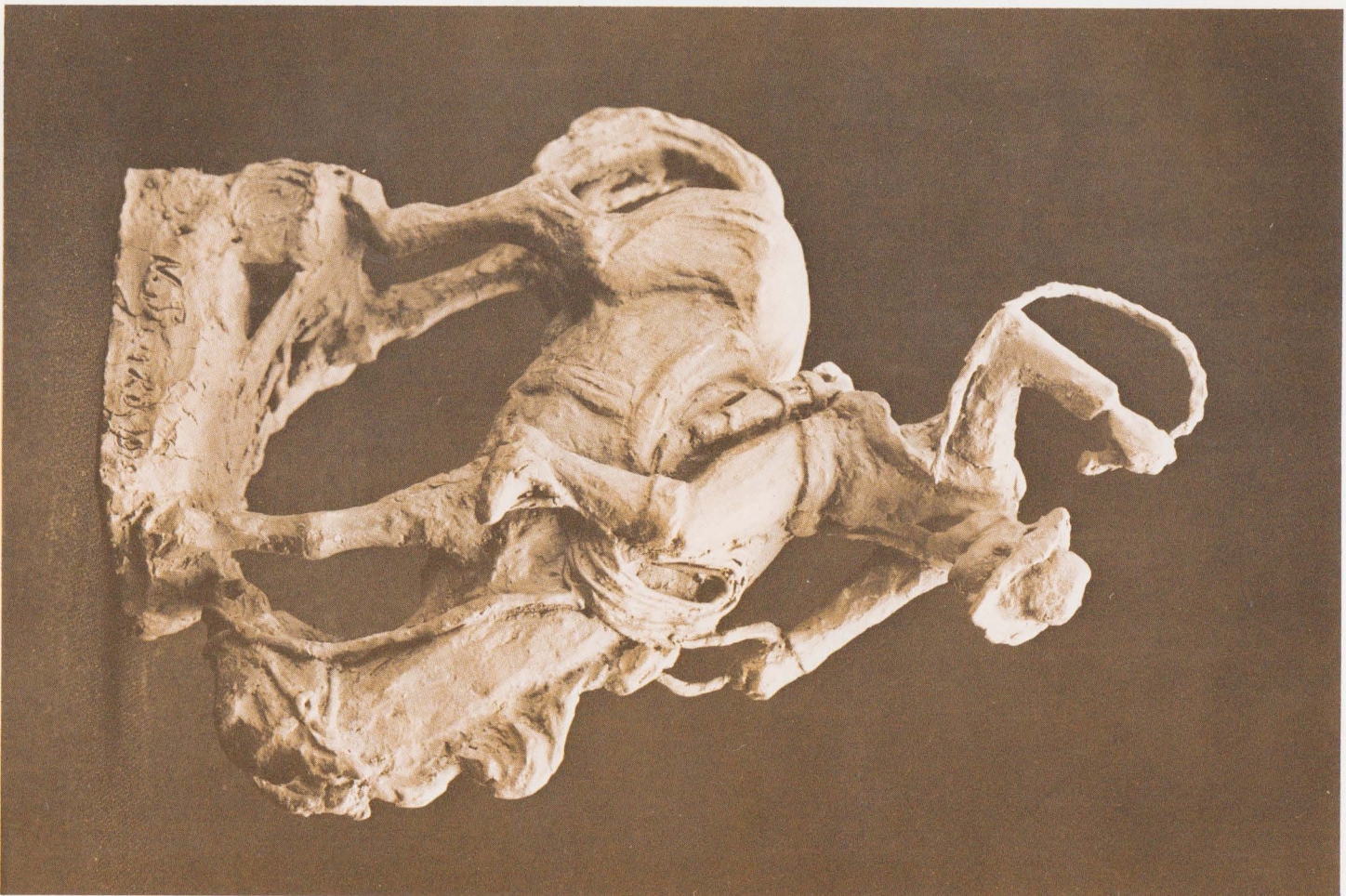
1. Glory to the Victors

Глава переможцям

2. Buffalo Bill

Бафало Бил

3. On a Wild Horse

На диком коні

4a. Glory to the Victors

Слава переможцям

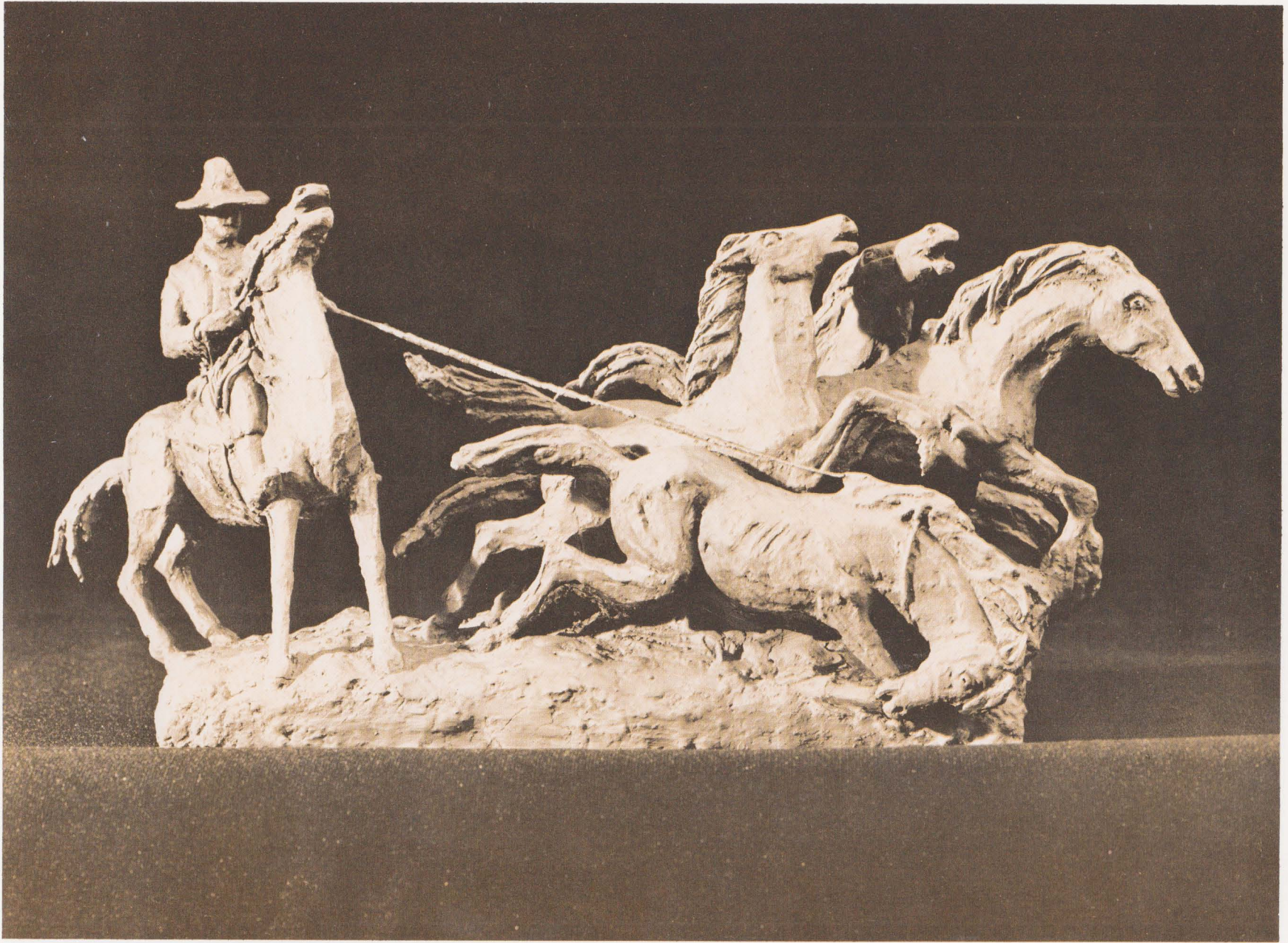
4b. Glory to the Victors (*back view*)

Слава переможцям (*другий бік*)

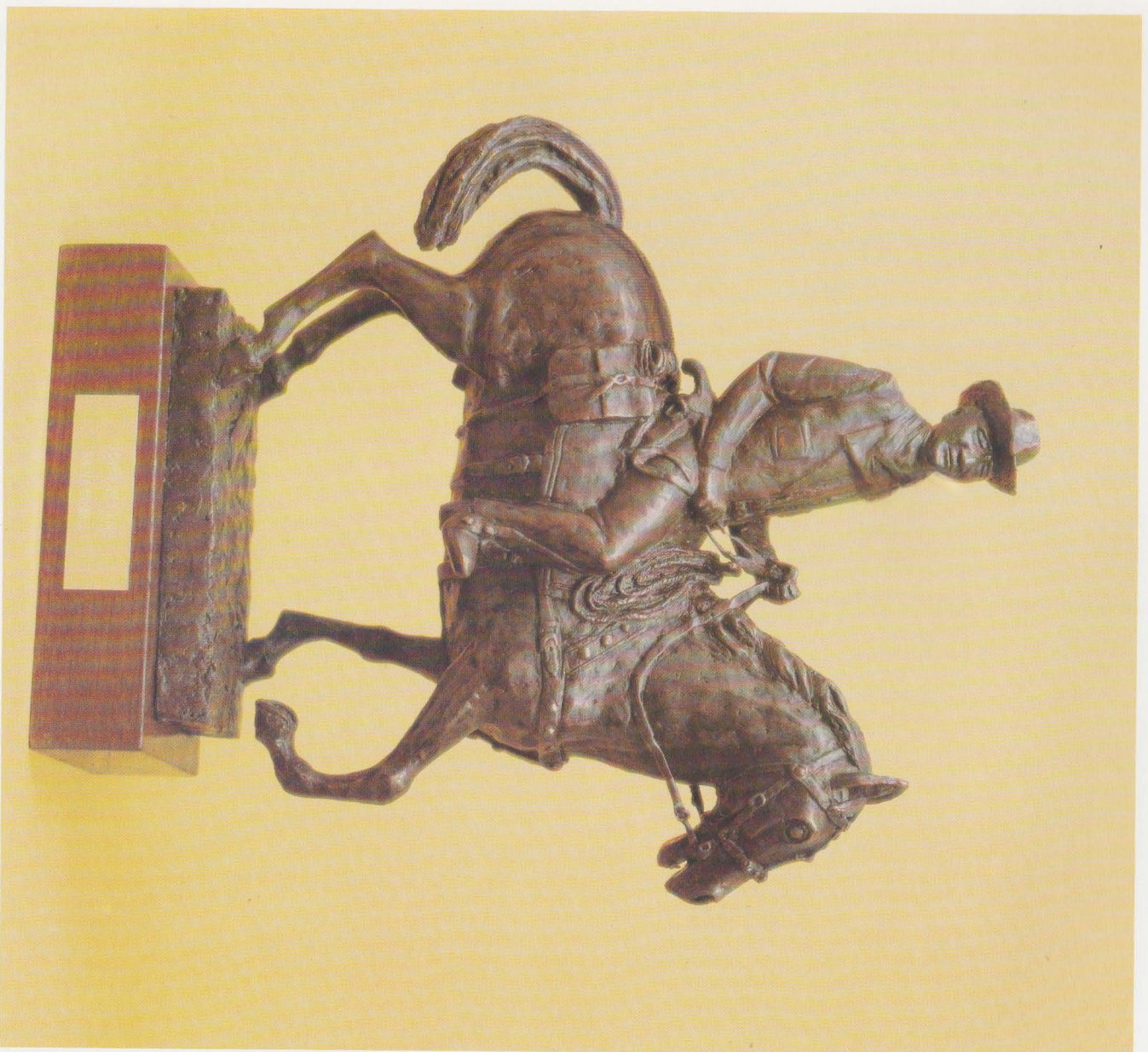
5. In Texas

B Tekcaci

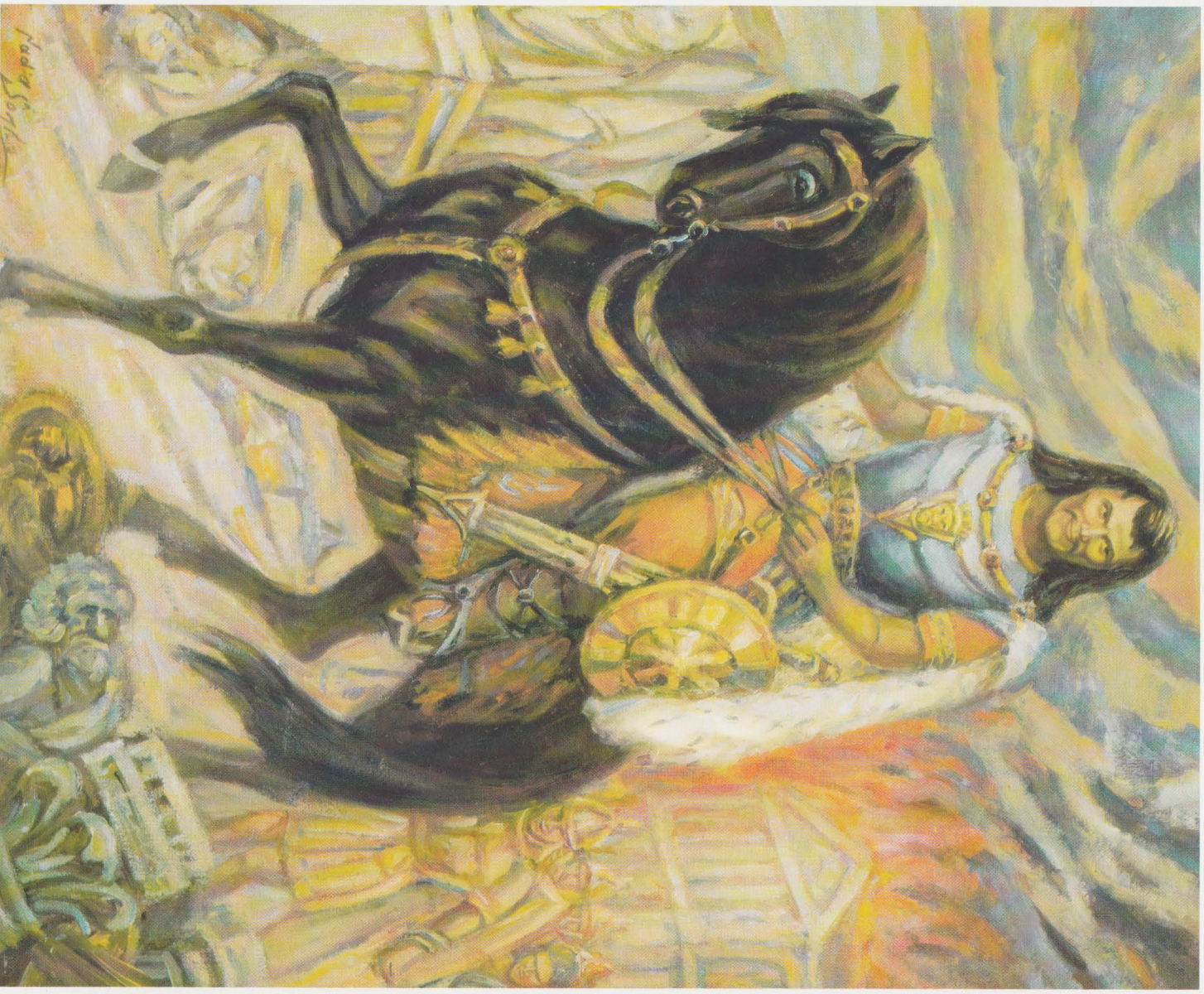
6. Round-up of the Mustangs

Лови на мустангів

7. John Wayne

Джан Вейн

8. Attila—Jack Palance

Аттила: Джек Пеленс

9. Cowboy

Кавбой

10. Don Quixote & Sancho Panza

Дон Кіхот і Санчо Панчо

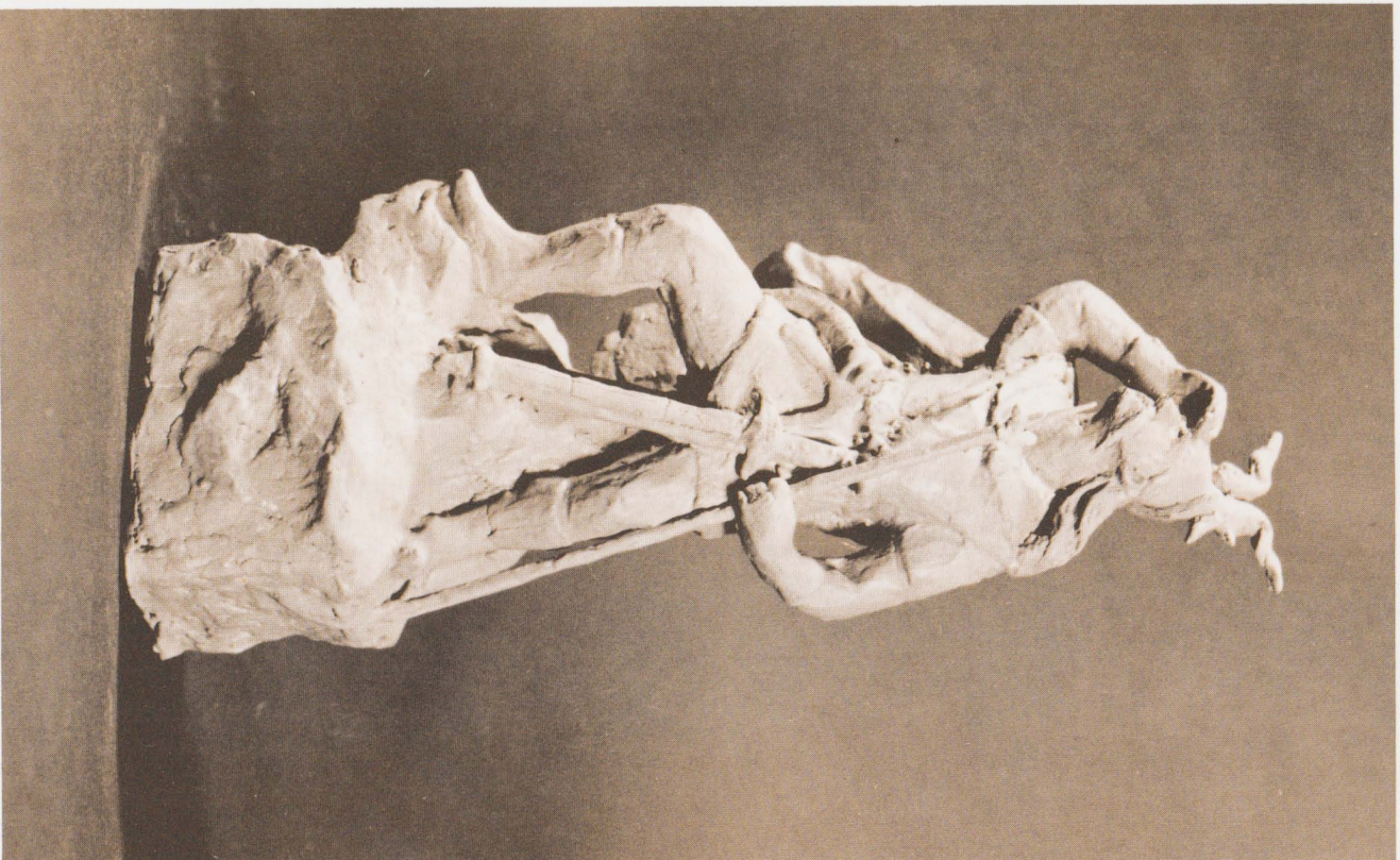
11a. Prince Igor

Князь Игорь

11b. Prince Igor (*back view*)

Князь Ігор (*другий бік*)

12. Viking

Bappat

13. The Battle of Prince Igor with Polovtsians

Бій князя Ігоря з половцями

14. The Battle of Prince Sviatoslav with a Khazar

Бій князя Святослава з хозаринном

15. Prince Oleg

Князь Олег

16. Mongol—Mike Mazurki

Монгол—Майк Мазурки

17. Glory: Hetman Bohdan Khmel'nyts'kyi

Слава: Богдан Хмельницький

18. Kozak Mamai

18. Козак Мамай

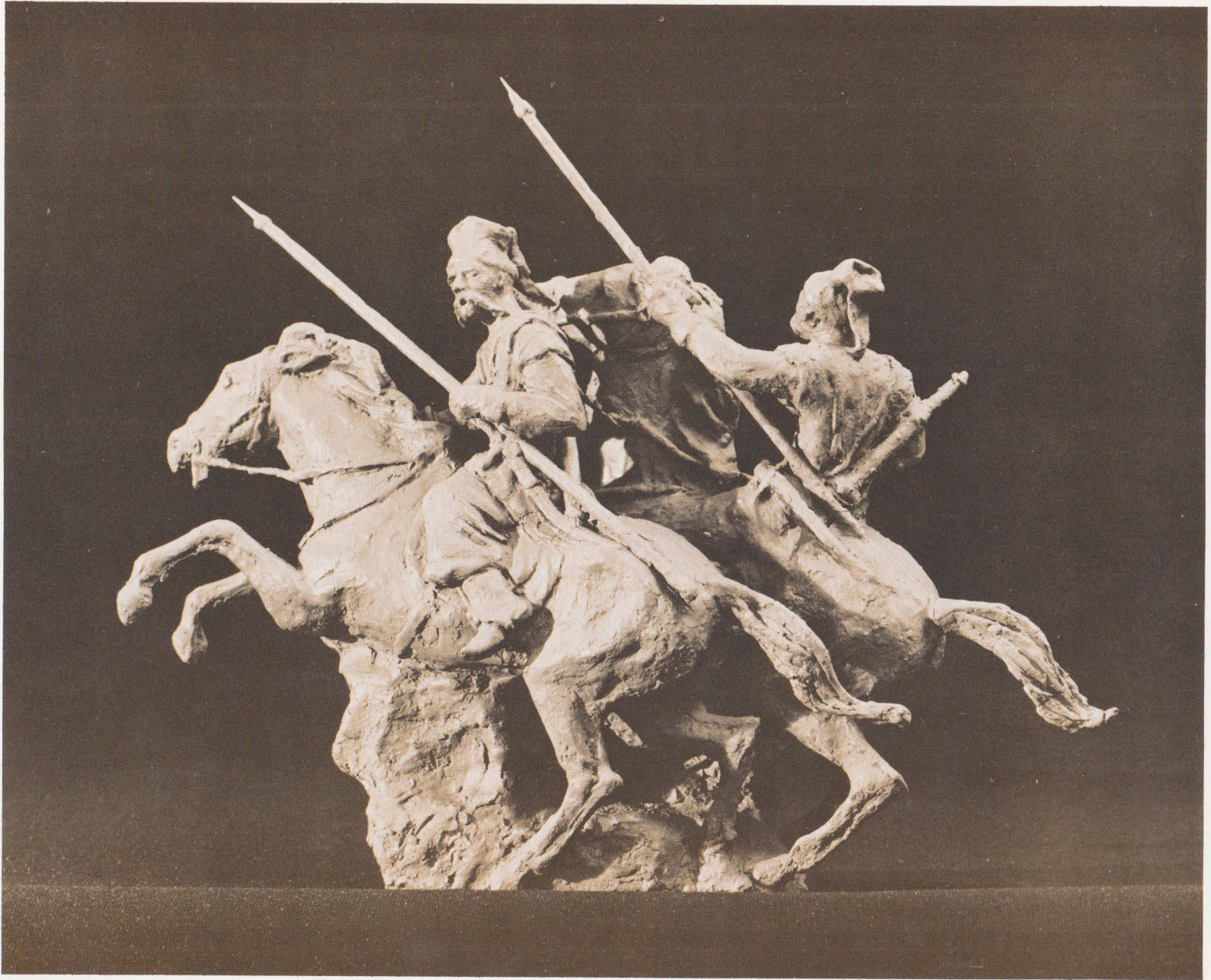
19. Тарас Бульба

Тарас Бульба

20. The Battle near Kafa

Бій під Кафою

21. Zaporozhtsi

Запорожці

22. The Victory of Hetman Vyhovs'kyi

Перемога гетьмана Виговського

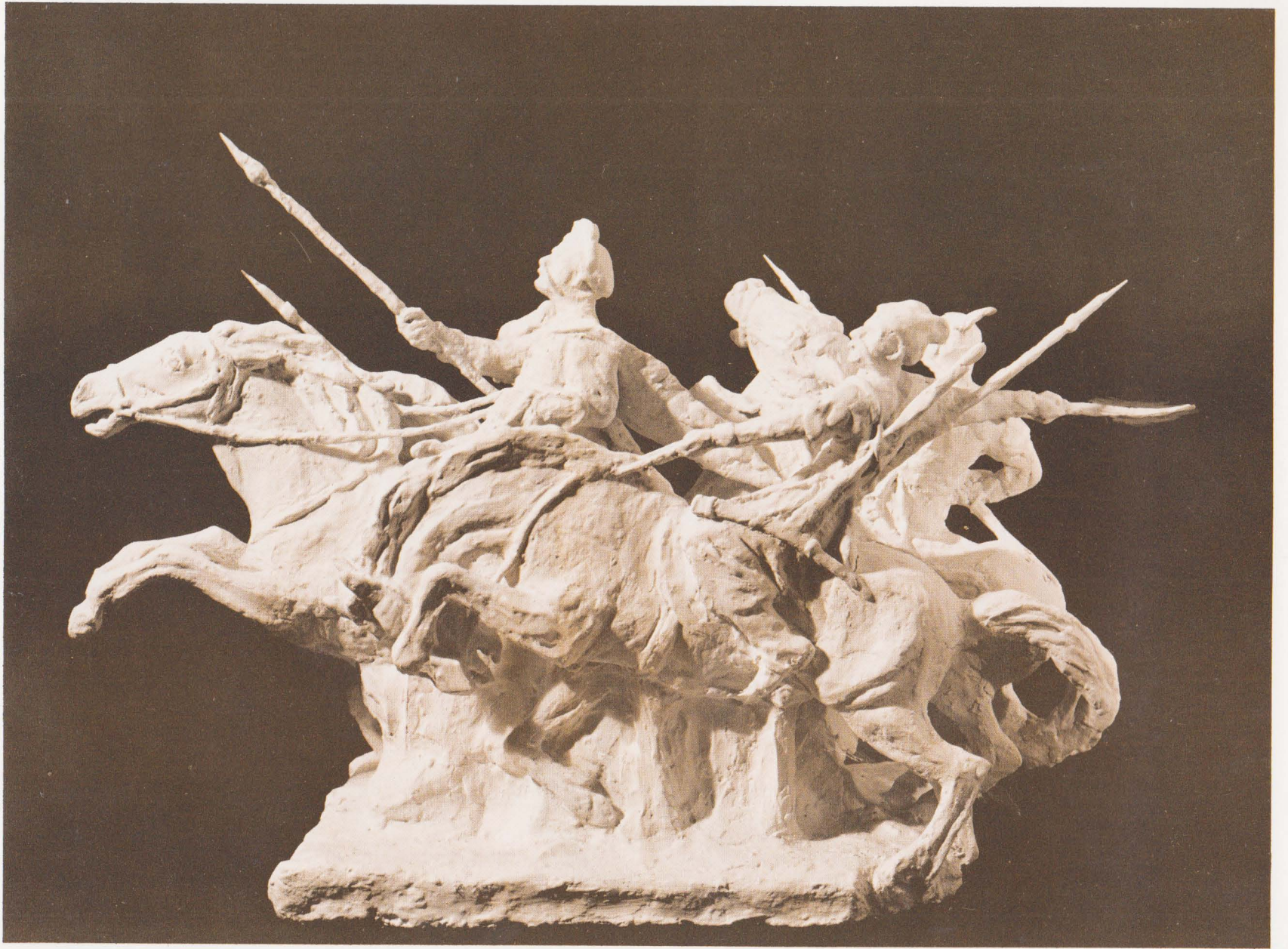
23. Colonel Bohun

Полковник Богун

24a. Victory

Перемога

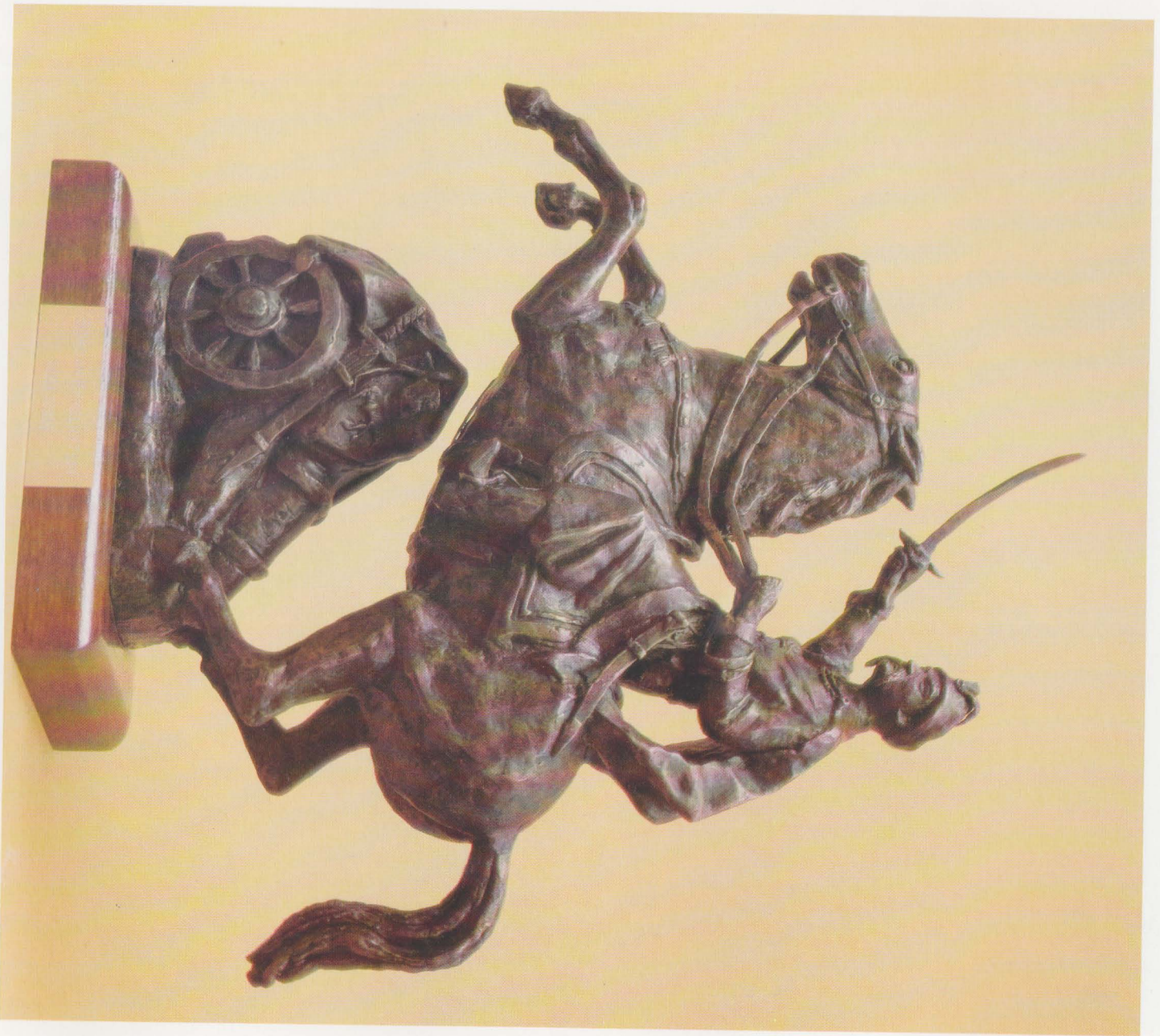
24b. Victory (*back view*)

Перемога (*другий бік*)

25. Attack

Наступ

26. Hetman Bohdan Khmel'nyts'kyi

Гетьман Богдан Хмельницький

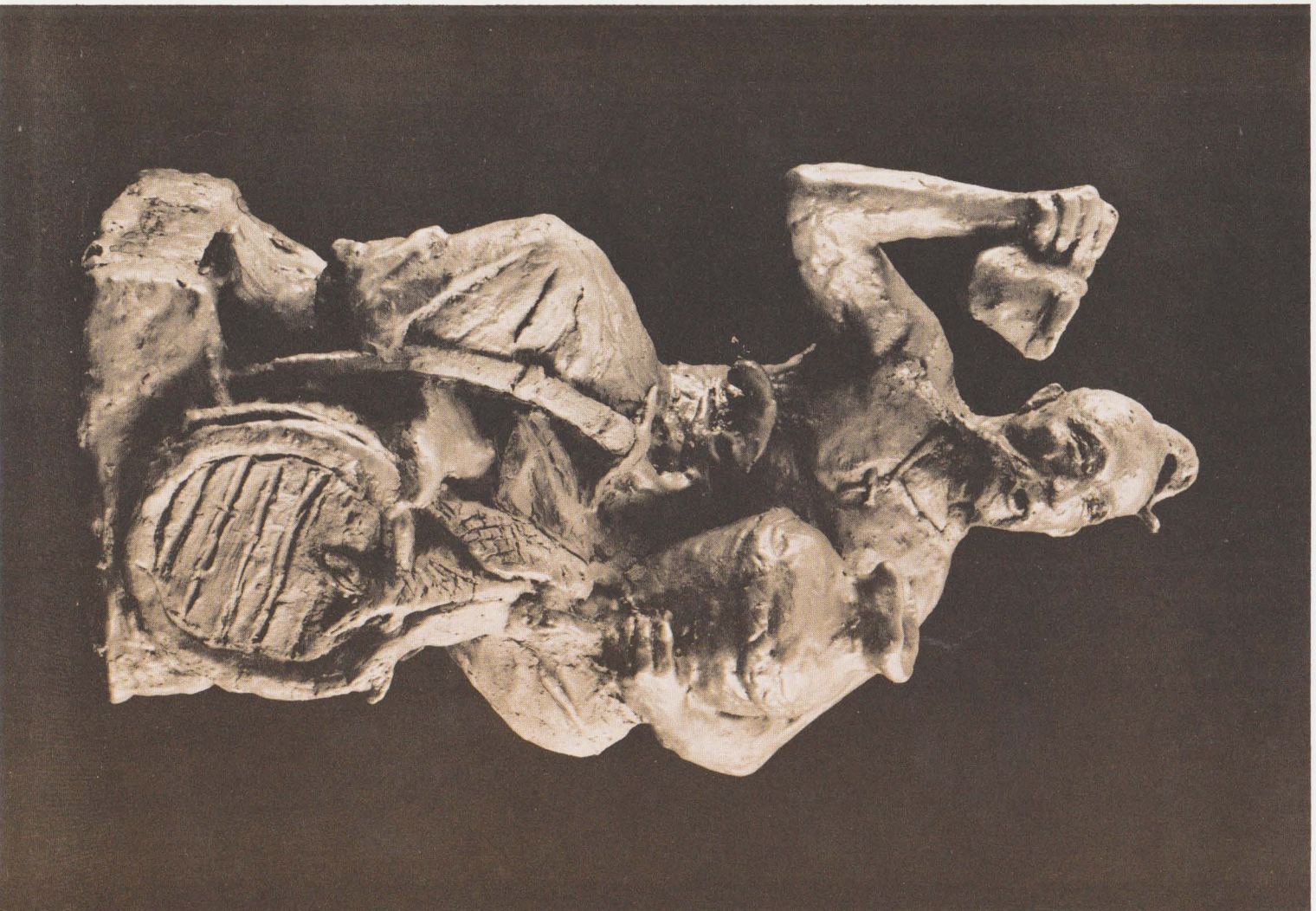
27. Kozak on a Horse

Козак на коні

28. Charge!

У бій!

29. Jubilant Kozak

Веселый Козак

30. The Dance

Танецъ

31. On the Way to Sich

В дорозі на Січ

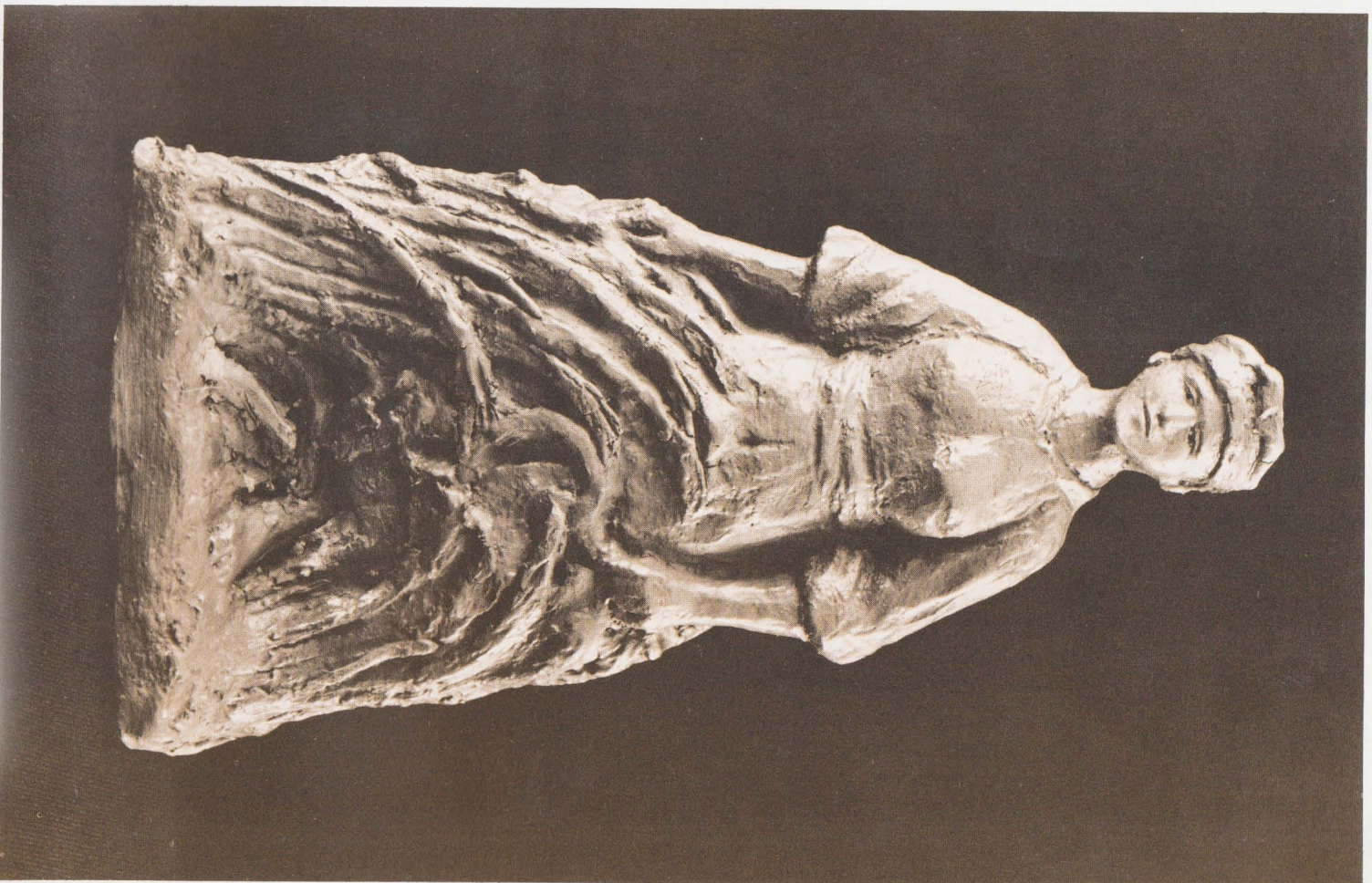
32. Farewell

Прощания

33. Chumaks

Чумаки

34. The Harvest

Жнива

LIST OF ILLUSTRATIONS

1. Glory to the Victors oil, 45" x 54" (1976)
2. Buffalo Bill ceramic clay (1978)
3. On a Wild Horse ceramic clay (1978)
- 4a. Glory to the Victors bronze, 17" x 23" (1979)
- 4b. Glory to the Victors (*back view*) bronze, 17" x 23" (1979)
5. In Texas ceramic clay (1978)
6. Round-up of the Mustangs clay (1978)
7. John Wayne bronze, 13" x 16" (1979)
8. Attila—Jack Palance oil, 20" x 24" (1981)
9. Cowboy ceramic clay (1978)
10. Don Quixote & Sancho Panza ceramic clay (1979)
- 11a. Prince Igor bronze, 12" x 22" (1979)
- 11b. Prince Igor (*back view*) bronze 12" x 22" (1979)
12. Viking ceramic clay (1977)
13. The Battle of Prince Igor with Polovtsians oil, 36" x 50" (1980)
14. The Battle of Prince Sviatoslav with a Khazar ceramic clay (1977)
15. Prince Oleg ceramic clay (1979)
16. Mongol—Mike Mazurki oil, 20" x 24" (1981)
17. Glory: Hetman Bohdan Khmel'nyts'kyi oil, 25" x 54" (1976)
18. Kozak Mamai bronze, 4" x 6" (1979)
19. Taras Bulba wax (1980)
20. The Battle near Kafa oil, 34" x 48" (1977)
21. Zaporozhtsi ceramic clay (1977)
22. The Victory of Hetman Vyhovs'kyi oil, 30" x 40" (1973)
23. Colonel Bohun oil, 14" x 24" (1973)
- 24a. Victory ceramic clay (1977)
- 24b. Victory (*back view*) ceramic clay (1977)
25. Attack oil, 26" x 36" (1974)
26. Hetman Bohdan Khmel'nyts'kyi bronze, 15" x 17" (1980)
27. Kozak on a Horse ceramic clay (1977)
28. Charge! oil, 30" x 40" (1981)
29. Jubilant Kozak ceramic clay (1977)
30. The Dance ceramic clay (1978)
31. On the Way to Sich oil, 20" x 27" (1975)
32. Farewell ceramic clay (1977)
33. Chumaks ceramic clay (1977)
34. The Harvest ceramic clay (1977)

КАТАЛОГ РЕПРОДУКЦІЙ

1. Слава переможцям олія, 45" x 54" (1976)
3. Бафало Бил керамічна глина (1978)
3. На дикому коні керамічна глина (1978)
- 4a. Слава переможцям бронза, 17" x 23" (1979)
- 4b. Слава переможцям (*другий бік*) бронза, 17" x 23" (1979)
5. В Тексасі керамічна глина (1978)
6. Лови на мустангів керамічна глина (1978)
7. Джан Вейн бронза, 13" x 16" (1979)
8. Аттила: Джек Пеленс олія, 20" x 24" (1981)
9. Кавбой керамічна глина (1978)
10. Дон Кіхот і Санчо Панчо керамічна глина (1979)
- 11a. Князь Ігор бронза, 12" x 22" (1979)
- 11b. Князь Ігор (*другий бік*) бронза, 12" x 22" (1979)
12. Варяг керамічна глина (1977)
13. Бій князя Ігоря з половцями олія, 36" x 50" (1980)
14. Бій князя Святослава з хозарином керамічна глина (1977)
15. Князь Олег керамічна глина (1979)
16. Монгол—Майк Мазуркі олія, 20" x 24" (1981)
17. Слава: Богдан Хмельницький олія, 25" x 54" (1976)
18. Козак Мамай бронза, 4" x 6" (1979)
19. Тарас Бульба віск (1980)
20. Бій під Кафою олія, 34" x 48" (1977)
21. Запорозці керамічна глина (1977)
22. Перемога гетьмана Виговського олія, 30" x 40" (1973)
23. Полковник Богун олія, 14" x 24" (1973)
- 24a. Перемога керамічна глина (1977)
- 24b. Перемога (*другий бік*) керамічна глина (1977)
25. Наступ олія, 26" x 36" (1974)
26. Гетьман Богдан Хмельницький бронза, 15" x 17" (1980)
27. Козак на коні керамічна глина (1977)
28. У бій! олія, 30" x 40" (1981)
29. Веселий Козак керамічна глина (1977)
30. Танець керамічна глина (1978)
31. В дорозі на Січ олія, 20" x 27" (1975)
32. Прощання керамічна глина (1977)
33. Чумаки керамічна глина (1977)
34. Жнива керамічна глина (1977)

